

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Planificare”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Planificare” împotriva Serviciului de Stat Arhivă cu privire la încasarea datoriei, procentului de refinanțare, venitului ratat, penalității și cheltuielilor de asistență juridică și la acțiunea reconvențională depusă de Serviciul de Stat Arhivă împotriva societății cu răspundere limitată „Planificare” cu privire la rezilierea contractului de achiziții publice și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel

c o n s t a t ă :

La 16 martie 2015 societatea cu răspundere limitată „Planificare” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Stat Arhivă cu privire la încasarea datoriei, procentului de refinanțare, venitului ratat, penalității și cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată societatea cu răspundere limitată „Planificare” a indicat că în baza contractului nr. 01 din 25 aprilie 2014 a livrat Serviciului de Stat Arhivă rafturi în sumă de 91 740 lei.

A înaintat pîrîtului somație solicitând achitarea datoriei în mărime de 45 870 lei.

În procesul-verbal întocmit la 09 septembrie 2014 Serviciul de Stat Arhivă a indicat că rafturile nu corespund cerințelor contractului, însă aceasta nu corespunde realității.

Ca răspuns la argumentele invocate în procesul-verbal din 09 septembrie 2014, a expediat Serviciului de Stat Arhivă referință, solicitând repetat achitarea datoriei.

În luna noiembrie 2014 Serviciul de Stat Arhivă a înaintat alte cerințe cu care nu este de acord, deoarece prin referința expediată societatea cu răspundere limitată „Planificare” a recunoscut că polițele rafturilor au fost confecționate din DSP cu grosimea de 16 mm, deși conform contractului urmau să fie de 18 mm și schimbarea grosimii acestora a fost coordonată cu inginerul șef al instituției.

Polițele au fost supuse încercărilor sub greutate dublă și au rezistat, iar în urma acestora la 12-14 iunie 2014 a fost întocmit proces-verbal în privința lor.

Conform pct. 9.3 din contract, pretențiile referitoare la calitatea stelajelor trebuie să fie confirmate printr-un certificat autorizat de o organizație independentă neutră.

Procesul-verbal fiind întocmit în lipsa acestor cerințe a fost respins, deoarece nu are valoare juridică.

Prin factura de expediție din nr. WB 1379057 din 30 iunie 2014 se confirmă că stelajele au fost livrate și recepționate de Serviciul de Stat Arhivă la 31 iulie 2014, fiind instalate în încăperea situată în mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 82, iar pretențiile pîrîtului au apărut la 09 septembrie 2014 în urma depistării unor defecte care nu sunt confirmate legal.

Cere societatea cu răspundere limitată „Planificare” încasarea din contul Serviciului de Stat Arhivă a datoriei în mărime de 45 870 lei, procentului de refinanțare în mărime de 11 008,8 lei, venitului ratat în mărime de 9 174 lei, penalității în mărime de 4 587 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei (f.d. 17-18).

La 31 martie 2015 societatea cu răspundere limitată „Planificare” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Serviciului de Stat Arhivă a sumei de 86 153 lei (f.d. 8).

La 13 octombrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Planificare” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Serviciului de Stat Arhivă a sumei de 149 323,19 lei (f.d. 141).

La 26 octombrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Planificare” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Serviciului de Stat Arhivă a sumei de 161 734,10 lei (f.d. 163).

La 11 decembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Planificare” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul Serviciului de Stat Arhivă a taxei de stat în mărime de 2 269,19 lei (f.d. 169).

La 28 iulie 2015 Serviciul de Stat Arhivă a depus acțiune reconvențională împotriva societății cu răspundere limitată „Planificare” cu privire la rezilierea contractului de achiziții publice și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale Serviciul de Stat Arhivă a indicat că conform pct. 10.1 din contractul de achiziții publice nr. 01 din 25 aprilie 2014, a solicitat de repetate ori societății cu răspundere limitată „Planificare” soluționarea litigiului pe cale amiabilă și în termen restrâns.

A adresat societății pe acțiuni „Radiator” scrisoarea de garanție nr. R-79 din 25 aprilie 2014, solicitând participarea acesteia la reglarea efectivă a litigiului apărut.

Prin sesizarea societății pe acțiuni „Radiator” nr. R-35 din 09 octombrie 2014 adresată Procuraturii sect. Centru mun. Chișinău s-a constatat că scrisoarea de garanție utilizată de societatea cu răspundere limitată „Planificare” este un act fals.

Societatea cu răspundere limitată „Planificare” nu și-a onorat obligațiile contractuale, rafturile nefiind instalate și fixate între ele, motiv pentru care acestea balansează; 15 picioare ale rafturilor sunt îndoite, iar la un raft lipsesc 2 picioare; polițele sunt confecționate din DSP nelaminat de grosimea 16 mm, deși conform contractului urmau să fie din DSP laminat cu grosimea de 18 mm.

Societatea cu răspundere limitată „Planificare” nu a prezentat certificatul de conformitate a metalului utilizat la confecționarea rafturilor și din considerentele enumerate este imposibilă utilizarea acestora conform destinației.

Cere Serviciul de Stat Arhivă rezilierea contractului de achiziții publice nr. 01 din 25 aprilie 2014 și încasarea din contul societății cu răspundere limitată „Planificare” a cheltuielilor de judecată (f.d. 98-100).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 februarie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Planificare”.

S-a admis acțiunea reconvențională depusă de Serviciul de Stat Arhivă.

S-a reziliat contractul nr. 01 din 25 aprilie 2014 încheiat între societatea cu răspundere limitată „Planificare” și Serviciul de Stat Arhivă.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Planificare” în beneficiul Serviciului de Stat Arhivă taxa de stat în mărime de 100 lei (f.d. 175; 186-187).

La 25 februarie 2016 și 15 martie 2016 societatea cu răspundere limitată „Planificare” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 februarie 2016, fără plata taxei de stat și fără solicitarea de a fi scutită de la plata acesteia (f.d. 158; 184-185).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea cu răspundere limitată „Planificare”.

S-a acordat societății cu răspundere limitată „Planificare” termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 2 013,44 lei.

S-a explicat societății cu răspundere limitată „Planificare” că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

S-a stabilit ședință de judecată pentru 06 octombrie 2016 orele 16:00 (f.d. 198-200).

La 29 iulie 2016 societatea cu răspundere limitată „Planificare” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii (f.d. 214-216).

În motivarea cererii de recurs societatea cu răspundere limitată „Planificare” a indicat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 este ilegală și neîntemeiată, deoarece în cererea de apel motivată a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Solicită scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel din motivul situației financiare precare.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Planificare” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 este depus peste termen și necesită să fie respins ca tardiv din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea cu răspundere limitată „Planificare”.

S-a acordat societății cu răspundere limitată „Planificare” termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 2 013,44 lei.

S-a explicat societății cu răspundere limitată „Planificare” că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

S-a stabilit ședință de judecată pentru 06 octombrie 2016 orele 16:00 (f.d. 198-200).

Prin citația nedată Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa societății cu răspundere limitată „Planificare” copia încheierii din 16 iunie 2016 (f.d. 201).

Societatea cu răspundere limitată „Planificare” a recepționat copia încheierii din 16 iunie 2016 la 13 iulie 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 203).

În conformitate cu art. 105 alin. (1) Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Conform pct. 88 Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului 798 din 18 iunie 2002, trimerile poștale simple, confirmările de primire și avizele la trimerile poștale înregistrate adresate persoanelor juridice se eliberează în oficiile poștale persoanelor împuternicite în acest scop sau se distribuie la sediul acestora în cutii speciale, instalate la parter.

Societatea cu răspundere limitată „Planificare” a declarat recurs împotriva încheierii din 16 iunie 2016 la 29 iulie 2016 (f.d. 214-216).

Termenul de declarare a recursului a început la 14 iulie 2016 și 15 zile au expirat la 28 iulie 2016.

Așadar, recursul depus de societatea cu răspundere limitată „Planificare” la 29 iulie 2016 este depus cu omiterea termenului de declarare.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Societatea cu răspundere limitată „Planificare” nu a solicitat repunerea în termen și nu a invocat careva temeiuri de repunere în termen.

Admiterea recursului peste termenul prevăzut de lege în lipsa temeiurilor justificate ar încălca principiul securității raporturilor juridice, dreptul intimatului la un proces echitabil și ar duce inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În favoarea concluziei enunțate se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care consacră unul din principiile fundamentale ale preeminenței dreptului, securitatea raporturilor juridice (a se vedea hotărârea Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra

Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Având în vedere că recursul declarat societatea cu răspundere limitată „Planificare” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 a fost depus în afara termenului de declarare, fără a fi solicitată repunerea în termen, instanța de recurs consideră că urmează a fi respins ca fiind tardiv fără a se pronunța în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge ca fiind depus peste termen recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Planificare” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan